

**EPÄASIAALLISEN
KÄYTÖKSEN
TUNNISTAMINEN JA
SIIHEN PUUTTUMINEN**

Kankaanpään seudun Leisku ry on sitoutunut epäasiallisen käytöksen vastaiseen toimintaan. Jokainen urheilija ja seuratyöntekijä on meille tärkeä ja kaikkia tulee kohdella kunnioittavasti ja tasa-arvoisesti. Seuraavassa toimintaohjeet epäasiallisen käytöksen tunnistamiseen ja toimintaohjeet asiaan puuttumiseen.

Kiusaaminen

Kiusaaminen on tarkoituksellista, toistuvaa ja samaan henkilöön kohdistuvaa henkistä tai fyysistä väkivaltaa. Kiusaaminen voi olla esimerkiksi haukkumista, naurunalaiseksi tekemistä, some-komentointia, tönimistä, lyömistä tai ryhmän ulkopuolelle sulkemista. Kiusaamista ei ole kahden tasaväkisen henkilön välinen kiista tai satunnaisesti, milloin kehenkin kohdistuvat hyökkäykset.

Häirintä

Häirintä voi olla seksuaalista tai sukupuoleen, sekä etniseen taustaan perustuvaa ja se voi ilmetä fyysisessä, sanallisessa tai sanattomassa muodossa. Seksuaalinen häirintä on esimerkiksi vihjailua, epäasiallista vitsailua, epätoivottua koskettelua tai ahdistelua. Siihen liittyy aina seksuaalinen sävy. Sukupuolinen häirintä on sukupuoleen kohdistuvaa, ei-toivottua käytöstä. Esimerkiksi halventava puhe toisesta sukupuolesta tai toisen sukupuolen alentaminen, väheksyminen tai syrjiminen on sukupuolista häirintää.

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

- sukupuolisesti vihjailevat eleet tai ilmeet
- härskit puheet, kaksimieliset vitsit sekä vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat huomautukset tai kysymykset
- seksuaalisesti värittyneet kirjeet, sähköpostit, viestit, julkaisut sosiaalisessa mediassa tai puhelinsoitot
- fyysinen koskettelu
- sukupuoliyhteyttä tai muuta sukupuolista kanssakäymistä koskevat ehdotukset tai vaatimukset
- raiskaus tai sen yritys

Sukupuoleen perustuvalla häirinnällä tarkoitetaan henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan tämän henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

- halventava puhe toisen sukupuolesta
- sukupuolen alentaminen
- kiusaaminen silloin, kun se perustuu kiusatun sukupuoleen

Jokaisen seurassa toimivan suositellaan lukevan seuraavat kaksi materiaalia:

Ohje valmentajalle/seuratyöntekijälle kiusaamisen ennaltaehkäisyyn
[Väestöliiton "Et ole yksin" -materiaali](#)

Ohje seksuaalisen häirinnän tunnistamiseen ja siihen puuttumiseen
[Olympiakomitean julkaisu "Lupa välittää, lupa puuttua"](#)

(Nämä linkit ovat myös lähteenä tämän oppaan tekstiin.)

Havainnontekijä, sinun ei tarvitse pähkäillä tai hoitaa tilannetta yksin. Keskustele tilanteesta välittömästi seuran vastuuhenkilöiden, neuvoa antavan vaitiolovelvollisen ammattiasiantuntijan tai mahdollisesti myös kollegasi kanssa. Muista, että mikään kysymys tai havainto ei ole liian pieni tai vähäpätöinen.

TOIMINTAOHJEET - MITÄ, JOS KIUSAAMISTA/ HÄIRINTÄÄ TAPAHTUU?

SEURAN TOIMENPITEET, KUN EI OLE SYYTÄ EPÄILLÄ RIKOSTA:

Kankaanpään seudun Leisku suhtautuu vakavasti kiusaamista ja häirintää koskevaan yhteydenottoon. Seura on valinnut vastuuhenkilöt, jotka vievät asiaa eteenpäin. Epäillessäsi häirintää, ota yhteyttä puheenjohtaja Olli Santahuhtaan tai toiminnanjohtaja Tia Kraftiin. (Yhteystiedot alla.) Vastuuhenkilöt toimii nopeasti ja johdonmukaisesti:

- keskustelee asiasta kaikkien asianosaisten kesken neutraalisti – eli ei johdattele keskustelua tiettyyn suuntaan
- poistaa epäillyn kaikista seuran tehtävistä sisäisen tutkinnan ajaksi
- viestii tarvittaessa asiasta yhteistyössä liiton kanssa
- valistaa koulutuksissa ja vanhempainilloissa kiusaamisen ja häirinnän ehkäisystä ja toiminnasta mahdollisissa häirintätapauksissa.

SEURAN TOIMENPITEET, KUN ON EPÄVARMAA, ONKO SYYTÄ EPÄILLÄ RIKOSTA:

Leisku konsultoi asiassa poliisia

SEURAN TOIMENPITEET, KUN ON SYYTÄ EPÄILLÄ RIKOSTA:

Leisku ilmoittaa rikosepäilystä välittömästi poliisille ja lastensuojeluviranomaiselle Toimimme näin:

- Jos epäilyyn liittyy fyysisiä merkkejä, toimitamme uhrin välittömästi lääkärin tutkittavaksi.
- Lapsen tai nuoren ollessa uhrina, otamme yhteyden hänen vanhempiinsa.
- Vastuu epäilyn selvittämisestä on lastensuojeluviranomaisella ja poliisilla.

Olli Santahuhta
+358 40 3076423
olli.santahuhta@leisku.fi

Tia Kraft
+358 40 5331010
tia.kraft@leisku.fi